

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Képzési szint	BSc, MSc	Tagozat	nappali	Tanév/félév	2020-2021/1
----------------------	-----------------	----------------	----------------	--------------------	--------------------

Tantárgyleírás

A tantárgy címe	A Föld és élet fejlődése
Tanszék	Földtudományi és Turizmus
Képzési program	01 Oktatás. 014. Középfiskolai oktatás (Földrajz)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 4 Előadás: 8 Szeminárium/gyakorlat: Laboratóriumi munka: - Önálló munka:
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Gönczy Sándor, PhD, docens, gonczy.sandor@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	nincs
A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei	<p style="text-align: center;">Tárgy: a Föld 4,5 milliárd éves története és a rajta kialakult élet fejlődése.</p> <p>A tantárgy célja: A Föld 4,6 milliárd éves kialakulása óta folyamatosan változik. E változások különösen szembetűnőek, ha a földkéreg elmozdulásait, az élő szervezetek kialakulását és fejlődését figyeljük meg.</p> <p>E tantárgy egyik fontos része azoknak az eseményeknek a vizsgálata, amelyek következtében kialakult a szárazföldi kéreg és létrejöttek az egyes kontinensek. Nyomon követjük a kontinensvándorlás következményeként képződött óceánok és hegységrendszerek fejlődését a különböző földtörténeti korokban.</p> <p>A tárgy másik fő része az élet kialakulásának kémiai és biológiai szakaszainak, valamint a növény és állatvilág fejlődésének vizsgálata. Ehhez tartozik a földtörténet nagy kihalási szakaszainak tárgyalása is.</p> <p>A szárazföldek területének és partvonalainak változása magában hordozza az élőhelyek változását is. Ennek következtében az egymásra rakódott üledékes környezetekben fennmaradt fossziliák további alapot adnak a Föld őskörnyezeti változásainak vizsgálatához.</p> <p style="text-align: center;">Tantárgyi tematika</p>

	<p>Bevezetés, tantárgyi tudnivalók. Az Univerzum keletkezésére vonatkozó elmélet. A Naprendszer keletkezése. Földmodellek. A geoszférák kialakulása.</p> <p>A földtörténeti kutatás céljai. A rétegtani osztályozás és nevezéktan. A formáció. A réteg, rétegzéstípusok. Fossilizáció. A radiometrikus kormeghatározás. A földtörténeti kortáblázat.</p> <p>Az ősföldrajzi rekonstrukció. A fácies. Az aktualizmus elve. Üledékképződési környezetek.</p> <p>A lemeztectonikai elmélet és ősföldrajzi bizonyítékai.</p> <p>A prekambrium ősföldrajzi viszonyai és élővilága. A paleozoikum ősföldrajzi viszonyai. A növény és állatvilág fejlődése a paleozoikumban</p> <p>A mezozoikum ősföldrajzi viszonyai. A növény és állatvilág fejlődése a mezozoikumban</p> <p>Harmadidőszak ősföldrajzi viszonyai. A növény és állatvilág fejlődése a harmadidőszakban</p> <p>A negyedidőszak ősföldrajzi viszonyai. Klímaváltozások</p> <p>A Földtörténet nagy kihalási szakaszai</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p>	<p>A tárgy egy féléves és négy kreditet ér. A félév vizsgával zárul. A tárgy teljesítése során 100 pont szerezhető a vizsga alkalmával. A vizsgatételekben három kérdés található.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p>	
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p>	<p>Báldi Tamás (1978): A történeti földtan alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.</p> <p>Báldi Tamás (1991): Elemző (általános) földtan I-II. ELTE TTK, Budapest (kézirat).</p> <p>Gábris Gyula – Marik Miklós – Szabó József (1991): Csillagászati földrajz. Tankönyvkiadó, Budapest.</p> <p>Géczy Barnabás (1993): Ősállattan (invertebrata paleontologia). Egyetemi tankönyv. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest.</p> <p>Gönczy Sándor – Szalai Katalin (2004): Geomorfológiai fogalomgyűjtemény. Oktatási segédanyag a földrajz szakos hallgatók számára. KMPSzTT, Beregszász. p80.</p> <p>Gönczy Sándor (2004): Földtani alapfogalmak. Oktatási segédanyag a KMTF földrajz szakos hallgatói számára. KMPSzTT. ISBN 966-7966-24-0. p48.</p> <p>Molnár Béla (1984): A Föld és az élet fejlődése. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.</p> <p>Szónoki Miklós (1995): A Föld és az élet fejlődése. Gyakorlatok. Egyetemi jegyzet földrajz szakos és geográfusok részére. JATEPress, Szeged.</p> <p>Лукиєнко О.І (2008): Структурна геологія. Підручник. КНТ, Київ.</p> <p>M. В. Багров – В. О. Боков – І. Г. Черваньов (2000):</p>

Землезнавство. Либідь. Київ.

Паранько І. С. – Сіворонов А. О. – Євтехов В. Д. (2004):

Загальна Геологія. Мінерал. Кривий Ріг.